

буде дорівнювати різниці поточних активів і пасивів, яких прийнято називати робочим капіталом.

Принципове значення цього корегування на довгострокові зобов'язання полягає ще і в тому, що показник наявності власник оборотних коштів покладено в основу розрахунку типу фінансової стійкості на основі порівняння з величиною запасів і затрат, як необхідної умови функціонування виробничого підприємства. На думку багатьох економістів цей показник найважливіший серед інших, які характеризують фінансовий стан.

Список використаної літератури

1. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства та ознак дій з приховування банкрутства, фіктивного банкрутства чи доведення до банкрутства. Наказ Міністерства економіки України №14 від 19.01.2006 р. [Електронний ресурс]: Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/rada/show/v1361665-10>
2. Іонін Є.Є. Фінансова аналітика сучасного бізнесу: [монографія] / Є.Є. Іонін, М.М. Овчинникова. – Донецьк: ДонНУ, 2012. – 304 с.

Тельнов Анатолій Сергійович

д.е.н., професор кафедри маркетингу і товарознавства

Решміділова Світлана Леонідівна

к.е.н., доцент кафедри маркетингу і товарознавства

Хмельницький національний університет

ПЕРСПЕКТИВИ ТА СУПЕРЕЧНОСТІ РОЗВИТКУ ЯКОСТІ ПЕРСОНАЛУ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

В сучасному глобалізованому світі формуються принципово нові правила економічного і суспільного буття, розвиваються нові інформаційно-комунікаційні технології, започатковуються нові принципи функціонування економічної системи. Глобалізація як складний багатогранний процес поширюється на всі сфери суспільного життя: економічну, соціальну, політичну, духовну.

Сьогодні триває процес перенесення високих технологій зі сфери матеріального виробництва в сферу інформації, культури, освіти, охорони здоров'я; розвитку третинної економіки – сервісної сфери. Водночас

відбуваються процеси демократизації суспільства, зростає необхідність у соціальній захищеності, що свідчить про створення нового постіндустріального суспільства.

В умовах, коли глобалізаційні процеси набули небаченого розвитку та інтенсифікації, стає очевидним, що освіта в цілому і вища освіта зокрема не встигають за швидко змінюваними технологіями, не відповідають потребам інтелектуального забезпечення нової стратегії розвитку суспільства на основі знань та високоефективних технологій. Консерватизм, інертність, внутрішня орієнтація системи освіти є серйозною перешкодою на шляху розв'язання глобальних проблем та формування конкурентної держави.

У глобалізованому світі зростає конкуренція у різноманітних її формах, що вимагає від кожної економічно активної людини, суб'єктів господарювання, держави, суспільства в цілому наявності конкурентних переваг. Для їх формування кожна країна повинна сформувати інноваційну економіку, економіку знань.

Вищим етапом розвитку постіндустріальної економіки є економіка знань. Категорію «економіка знань» (knowledge economy) вперше використав Ф. Махлуп у 1962 р. при дослідженні прискореного розвитку, виробництва та поширення знань у США, для характеристики нового агрегованого виду економічної діяльності – сектора економіки (сектора економіки знань) [1].

Інфраструктуру економіки знань становлять: ефективні державні інститути, що реалізують високу якість життя, високоякісна освіта, ефективна фундаментальна наука, науково-технічний венчурний бізнес, виробництво знань і високих технологій. Найбільшою мірою ці характеристики притаманні таким найрозвиненішим країнам світу, як: США, ЄС і Японія. Характерною ознакою економіки знань є домінування у структурі ВВП високотехнологічних галузей (нанотехнологій, безвідходних та екологічно чистих технологій, інформаційно-комунікаційних та комп'ютерних технологій тощо), а також сфери високоінтелектуальних послуг, які потребують інтенсивного використання знань.

В сучасних економічних умовах виробництво знань і високих технологій є основним джерелом зростання економіки, а головним фактором розвитку економіки знань є людський капітал.

З огляду на це, змінюються погляди на робочі місця, галузі і професії, які будуть востребувані у недалекому майбутньому. Так, вже сьогодні спостерігається ситуація, коли потреба в одних професіях скорочується або зникає, а в інших – зростає настільки, що відчувається нестача фахівців.

З огляду на те, що головним ресурсом економіки знань є інформація та знання, особливо затребуваними будуть фахівці з STEM (science, technology, engineering, mathematics) – науки, технології, інжинірингу, математики. Досить розповсюдженою формою роботи стає «віддалена робота», коли люди працюють вдома шляхом спілкування онлайн; або формуються так звані «збірні команди», що працюють над одним проектом.

У зв'язку із зміною структури суспільства розвивається середній клас, що призводить до зміни споживання й вимог до товарів та послуг.

Бурхливий розвиток технологій, перехід до так званої «четвертої» індустріальної революції призводить до скорочення робочих місць, що змінює традиційні форми праці.

Отож, підвищуються вимоги і потреби у фахівцях з ІТ-технологій, математики. Також зростає затребуваність таких професій, як архітектура, туризм, інжиніринг, маркетинг, менеджмент.

Натомість потреба в інших професіях скоротиться. Це стосується офісних і адміністративних працівників, бухгалтерів, що пояснюється повсюдною автоматизацією бухгалтерських процесів. Певні скорочення прогнозуються на виробництві і в агропромисловому секторі, що також пов'язано з процесами автоматизації [2].

Така зміна потреб ринку та вимог до професій обумовлює зміну підходів до якості персоналу. На перший план виходять когнітивні здібності людини – її здатність навчатись, навички системного підходу до роботи, уміння вирішувати складні та комплексні завдання, які потребують нестандартного мислення, творчих рішень. Особливо актуальними є комунікаційні здібності людини, уміння спілкуватись, вести ділові переговори, працювати у команді. В умовах економічної нестабільності і невизначеності важливою рисою якості персоналу є стресовитривалість, уміння запобігати конфліктам та виробляти правильну стратегію поведінки при спілкуванні.

Разом з вищеописаними тенденціями розвитку економіки знань існує ще й така: здатність перетворювати інформацію на знання,

використовувати його для розвитку інтелектуального капіталу. Отримання доходів формується у сфері освіти, нерівний доступ до якої спричиняє соціальну диференціацію, яка є небезпечною. При цьому природний розвиток «економіки знань» без відповідних соціальних інновацій не передбачає розв'язання цієї проблеми, оскільки розвиток освіти відбувається у напрямі підготовки відносно невеликого прошарку фахівців, а не шляхом гармонізації розвитку особистості кожної людини. Крім того, виникає ще одне запитання: чи знайдеться в «економіці знань» творча робота для всіх? Так, за даними [3] в перспективі розвитку західного суспільства окреслилася проблема 20:80 – для функціонування «економіки знань» потрібно 20 % висококваліфікованого населення, а 80 % населення стане непотрібним знанневому виробництву. Розв'язати цю проблему можна за допомогою соціальних інновацій, спрямованих на забезпечення безперервності освіти, залучення до цього процесу широкого кола осіб, створення умов для застосування отриманих знань, участі людей у житті суспільства [3].

Отже, економіка знань на сьогоднішній день є однією з найбільш важливих галузей науки, в якій саме знання є основною цінністю. Але при цьому важливим є те, щоб вироблені знання були справжніми, істинними і вели суспільство по шляху інноваційного розвитку. Для цього необхідно підвищити якість освіти, забезпечити високу якість підготовки фахівців відповідно до умов постіндустріальної економіки.

Список використаної літератури

1. Іванова В.В. Економіка, заснована на знаннях, та економіка знань: адекватність використання категорій / В.В. Іванова // Механізм регулювання економіки. - 2011. - № 3. – С. 47- 54.
2. Змінюйся або програєш. Якими будуть робочі місця майбутнього? / Електронний ресурс. - Режим доступу: <http://www.liga.net>.
3. Набатова О. О. Економіка знань як глобальна інновація / О. О. Набатова // Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого». 2013. № 2 (13). - С. 293-295.